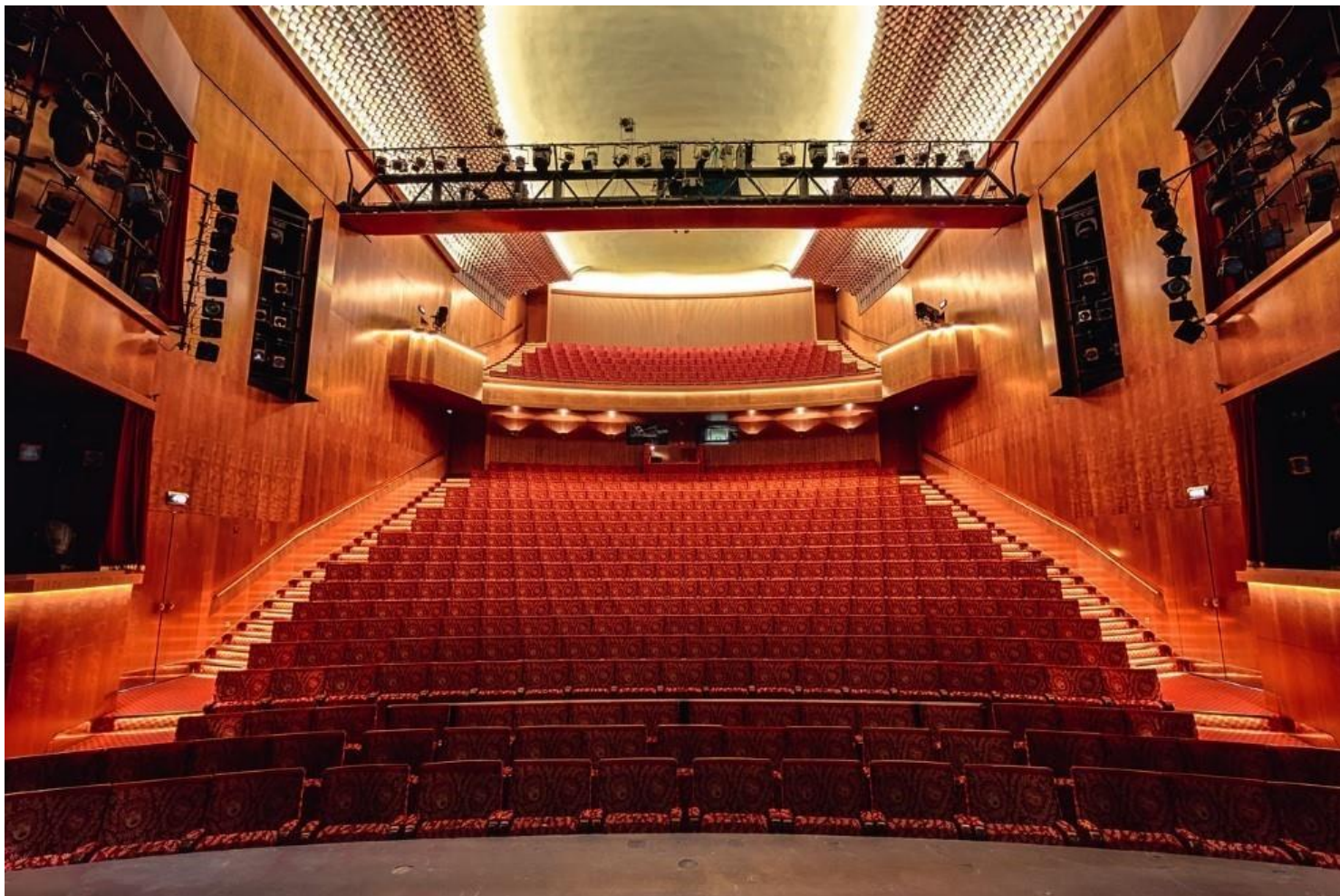


Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið

Ársskýrsla Þjóðleikhússins
2017



Efnisinnihald

Greinargerð ársins 2017.....	2
Listræn markmið:	3
.....	4
Innra starf.....	4
<i>Rekstur Þjóðleikhússins 2016</i>	6
<i>Rekstrarleg markmið:</i>	6
Þjóðleikhúsráð.....	6
Endurmenntunarstefna Þjóðleikhússins.....	8
<i>ÞEKKING OG ÞRÓUN</i>	8
REGLUR UM SKIPAN ÖRYGGISMÁLA VIÐ LEIKSÝNINGAR	9
Aðgerðaáætlun vegna kynferðislegrar áreitni í Þjóðleikhúsinu.....	10
Hvað er kynferðisleg áreitni?	10
Verklag þegar grunur leikur á kynferðislegri áreitni	11
.....	12
Aðgerðir í Þjóðleikhúsinu í kjölfar #MeToo.....	12
Leiksýningar í Þjóðleikhúsinu 2017	14
Framsýningar á eigin sýningum Þjóðleikhússins:.....	15
Framsýningar á samstarfsverkefnum:	15
Sýningar Þjóðleikhússins teknar upp að nýju:.....	16
Samstarfsverkefni tekin upp að nýju:	16
Gestaleikir:	16
Leikferðir:	16
<i>Nánar um verkefni ársins 2017-18</i>	17
<i>Ýmis starfsemi:</i>	19
Rekstrarreikningur Þjóðleikhússins 2017.....	21
Fjöldi starfsmanna eftir starfssviðum:	21



Greinargerð ársins 2017

Menning er það sem gefur lífinu gildi og snýst um hugsanir og tilfinningar fólks, hegðun þess og upplifun. Listir og menning eru krefjandi og þroska okkur sem einstaklinga og samfélag.

Hin geysimikla aðsókn að Þjóðleikhúsinu sýnir best hinn mikla áhuga Íslendinga á leiklist og er sönnun þess að sýningar okkar hafa fundið hljómgrunn. Þjóðleikhúsið er leikhús allrar þjóðarinnar. Þess vegna munum við á komandi leikári ferðast með leikverk fyrir börn og fullorðna um allt land á yfir 20 staði og tala til tilfinninga og skynsemi.

Það er Þjóðleikhúsinu mikilvægt að eiga í virku samtali við þjóðina og bjóða upp á metnaðarfulla dagskrá sem höfðar til allra.

Hér er hugað að börnum í þriðjungi leiksýninga. Við frumsýnum ný erlend verðlaunaverk, ný íslensk barnaleikrit, nýjan íslenskan söngleik, sígild afburðaverk, íslenska óperu og ný íslensk leikrit. Flutt af frábærum leikurum og stýrt af afburða listrænum stjórnendum, innlendum sem erlendum, konum og körlum á ólíkum aldri, sem saman gefa Þjóðleikhúsinu breiða skírskotun og stóran faðm.

Við efndum til samstarfs við Sinfóníuhljómsveit Íslands og Iceland Airwaves, buðum nemendaleikhús Listaháskólans velkomið og erum með kröftugt samstarf við leikhópa og Mið-Ísland og Improv Ísland.

Þjóðleikhúsið sýnir verk sem fjalla um hin viðkvæmustu viðfangsefni mannlegs lífs, kvikuna í sjálfu lífinu. Slík viðfangsefni hljóta að vekja til umhugsunar, umræðna og skoðanaskipta, enda er tilgangurinn sá.

Þjóðleikhúsið er stór og öflug menningarstofnun. Hér eru rúmlega 300 manns á launaskrá og tæplega þriðjungur er ráðinn ótímabundinni ráðningu. Starfsmannastefna Þjóðleikhússins er aðgengileg á innra neti leikhússins. Jafnréttisáætlun Þjóðleikhússins og aðgerðaáætlun með

markmiðum og tímamörkum er einnig aðgengileg á vef leikhússins og innra neti þess. Þar má líka finna aðgerðaáætlun með viðbrögðum við einelti og kynferðislegri áreitni.



Listræn markmið:

- Samsetning verkefna endurspeglar þarfir listamanna um leið og tryggt er að sjálfaflafé sé nóg til að standa undir þeim hluta starfseminnar sem ekki er greiddur með framlagi ríkisins
- Sýnd séu jöfnum höndum ný og klassísk erlend afburðaverk, helst til helminga við íslensk verk
- Á hverjum tíma séu 1-2 leikskáld á launum hjá Þjóðleikhúsinu við að þróa eigin verk og vinna að leikgerðum
- Hugað sé sérstaklega að leikhúsuppeldi barna og unglinga með því að setja árlega upp metnaðarfullar leiksýningar fyrir þennan hóp
- Tryggt sé erlent samstarf við höfuðstofnanir í leiklistar í Evrópu og að ræktuð sé samvinna við atvinnuveitendur í sviðslistum í Evrópu, PEARLE með það að markmiði að hingað komi reglulega listrænir stjórnendur í fremstu röð til starfa
- Tryggt sé að í hverjum aldursflokki séu afburða leikarar fastráðnir við húsið. Þetta sé gert með endurmati á samsetningu leikhópsins og með því að tryggja lykillistamönnum verðug viðfangsefni
- Unnið sé að því að þroska og efla íslenska leikstjóra með því að ráða til lengri tíma við leikhúsið en nú er gert.

- Ráða leikmynda- og búningahöfunda til lengri tíma en áður. Með því mun skapast aukinn stöðugleiki við framleiðslu leiksýninga
- Auka aðkomu listamanna að ákvarðanatöku í leikhúsinu og gera þá þannig meðeigendur að listrænni stefnu leikhússins
- Tengja Þjóðleikhúsið við menningarstarf í þágu ungs fólks á landsbyggðinni með því að efna til og fylgja eftir Þjóðleiksverkefninu í samstarfi við menningarmiðstöðvar og sveitarfélög.



Innra starf

Þjóðleikhúsið hlúði að innra starfi leikhússins með reglulegum starfsmannafundum, endurmatsfundum eftir frumsýningar sýninga og samverustundum starfsmanna. Starfsmannastefna Þjóðleikhússins er aðgengileg starfsfólki á innra neti leikhússins. Jafnréttisáætlun Þjóðleikhússins og aðgerðaáætlun með markmiðum og tímamörkum er aðgengileg á vef leikhússins og innra neti þess. Þar má líka finna aðgerðaáætlun með viðbrögðum við einelti og kynferðislegri áreitni. Þjóðleikhúsið leggur áherslu á að starfsmenn viðhaldi og þrói þekkingu sína og faglega hæfni til aukinnar ánægju í starfi, meiri hagkvæmni í rekstri stofnunarinnar og betri þjónustu við viðskiptavini. Lögð er áhersla á að starfsmenn taki frumkvæði og séu sjálfstæðir í starfi. Á launaskrá eru rúmlega 300 og af þeim eru tæplega 100 ráðnir ótímabundinni ráðningu. Kynjahlutfall er því sem næst jafnt.

Þjóðleikhússtjóri er stjórnandi leikhússins. Hann stýrir leikhúsinu samkvæmt samþykktari starfs- og fjárhagsáætlun og ber ábyrgð á starfsemi þess og rekstri, bæði listrænum og fjárhagslegum.

Skrifstofustjóri rekstrar og verkefnastjóri vinna með leikhússtjóra að rekstrarlegri áætlanagerð og skipulagi starfseminnar í samráði við deildarformenn og aðra stjórnendur.

Listasvið:

Þjóðleikhússtjóri stýrir starfi á listasviði. Undir listasvið heyrir leiklistarráðunautur, listræni stjórnendur og höfundar, leikarar og annað sviðslistafólk, auk fræðslustjóra og forstöðumanns barnastarfs. Undir listasvið heyrir einnig listráð og bóka- og gagnasafn leikhússins.

Rekstrarskrifstofa:

Skrifstofustjóri stýrir starfi á rekstrarsviði og með honum verkefnastjóri. Undir rekstrarsvið heyrir fjármálastjóri, yfirbókari og launafulltrúi. Undir rekstrarsvið heyrir einnig rekstur hússins og öryggismál, lagerhald, bakdyravarsla, mötuneyti og þrif.

Markaðsdeild:

Markaðsstjóri ber ábyrgð á markaðs- og kynningarmálum leikhússins. Á markaðsdeild starfa auk markaðsstjóra, kynningarfulltrúi, móttöku- og miðasölustjóri og starfsfólk í miðasölu, veitingasölu og þjónusturýmum.





Rekstur Þjóðleikhússins 2017

Þjóðleikhúsið hefur verið rekið með rekstrarafgangi frá árinu 2015 og var svo einnig á árinu 2017. Aðsókn var almennt mjög góð og m.a. uppselt meira og minna á allar sýningar að hausti 2017.

Rekstrarleg markmið:

- Leitast við að viðhalda góðri aðsókn að leikhúsinu
- Vanda áætlanagerð og eftirlit með framfylgd
- Auka kostnaðaraðhald á öllum stigum rekstrar
- Vanda verkbókhald og áætlanir um kostnað einstakra leikverka og efla daglegt eftirlit yfirstjórnar með því að slíkar áætlanir gangi eftir
- Tryggja að færsla bókhalds gefi glögga mynd af rekstrinum og stöðu á hverjum tíma
- Reka leikhúsið í samræmi við áætlanir
- Eiga í virkum samskiptum við Kjara- og mannauðssýslu ríkisins um starfsmannamál og skilvirka samningagerð
- Eiga í virkum samskiptum við Ríkiseignir og fylgja eftir þeim þörfum sem snúa að viðhaldi, endurnýjun og bættri aðstöðu
- Gæta hagsmuna Þjóðleikhússins gagnvart opinberum aðilum, félagasamtökum og einstaklingum og leitast við að tryggja rétt leikhússins í öllum álitamálum

Þjóðleikhúsráð

- Eyþór Arnalds, skipaður án tilnefningar.
- Herdís Þórðardóttir, varaformaður, skipuð án tilnefningar.
- Ragnar Kjartansson, skipaður án tilnefningar.
- Birna Hafstein, tilnefnd af FÍL, Félagi íslenskra leikara.
- Páll Baldvin Baldvinsson, tilnefndur af FLÍ, Félagi leikstjóra á Íslandi.

- Trygve Jónas Eliassen, áheyrnarfulltrúi starfsmanna.



Starfsmannamál

Þjóðleikhúsið hélt áfram að hlúa að innra starfi leikhússins með reglulegum starfsmannafundum, endurmatsfundum eftir frumsýningar sýninga og samverustundum starfsmanna. Einnig heldur þjóðleikhússtjóri, ásamt leiklistarráðunaut, reglulega fundi með leikarahópi hússins. Ásamt leiklistarráðunaut tekur þjóðleikhússtjóri viðtöl árlega við hvern leikara hússins.

Starfsmannastefna þjóðleikhússins er aðgengileg starfsfólki á innra neti leikhússins.

Teknar voru saman leiðbeiningar fyrir nýja starfsmenn, sem eru uppfærðar reglulega á innra neti leikhússins.

Jafnréttisáætlun þjóðleikhússins og aðgerðaáætlun með markmiðum og tímamörkum er aðgengileg á vef leikhússins og innra neti þess. Þar má líka finna aðgerðaáætlun með viðbrögðum við einelti og kynferðislegri áreitni.

Endurmenntunarstefna Þjóðleikhússins

ÞEKING OG ÞRÓUN

Þjóðleikhúsið leggur áherslu á að starfsmenn viðhaldi og þrói þekkingu sína og faglega hæfni til aukinnar ánægju í starfi, meiri hagkvæmni í rekstri stofnunarinnar og betri þjónustu við viðskiptavini. Lögð er áhersla á að starfsmenn taki frumkvæði og séu sjálfstæðir í starfi. Mikilvægt er að starfsmenn deili þekkingu sinni og séu reiðubúnir til að aðstoða hver annan í daglegum viðfangsefnum. Það er jafnt á ábyrgð starfsmanns og viðkomandi yfirmanns að viðhalda og bæta fagþekkingu og aðra sérþekkingu sem nauðsynleg er í starfi.

Með endurmenntunarstefnu Þjóðleikhússins er staðfest mikilvægi þess að starfsmönnum sé gert kleift að viðhalda kunnáttu sinni, auka þekkingu og efla færni í starfi. Lögð er rík áhersla á hagnýta og faglega þekkingu sem eykur verðmæti þeirrar þjónustu sem stofnunin veitir. Starfsmenn eru hvattir til að vera vakandi fyrir tækifærum til aukinnar þekkingar, þjálfunar og fræðslu.

ENDURMENNTUNARSTEFNAN NÆR TIL:

- Námskeiða og þjálfunar að tilhlutan Þjóðleikhússins
- Náms með starfi, tilslökunar á vinnutíma og möguleika á námsstyrk
- Námsleyfa sem starfsmönnum er veitt sem ætluð eru til að sinna endurmenntun á eigin vegum

FRAMKVÆMD

Starfsmenn og stjórnendur bera sameiginlega ábyrgð á endurmenntun. Starfsmenn geta komið óskum sínum um endurmenntun á framfæri í árlegu starfsmannasamtali. Þjóðleikhússtjóri gerir endurmenntunaráætlun fyrir leikhúsið í heild sinni, en deildarstjórar fyrir sínar deildir sem felur m.a. í sér mat á fræðslu- og þjálfunarþörf og hvaða fræðsluleiðir eru færar. Halda ber skrá yfir það nám og námskeið sem starfsfólk sækir á vegum leikhússins.



LEIKARAR

Í sérstöku samkomulagi milli Leikarafélags Íslands og Þjóðleikhússins um starfsskyldur og vinnutíma, sem er ígildi stofnanasamnings, er m.a. kveðið á um tilhögun fræðslumála. Þar segir að starfsmanni sé heimilt að óska eftir allt að þriggja mánaða námsleyfi á launum á 5 ára fresti í samráði við þjóðleikhússtjóra. Slíkt leyfi skal sækja um að vori vegna komandi leikárs. Fyrirvari getur þó verið skemmri ef um það næst sátt milli aðila.

Þetta ákvæði er svo orðað vegna þess að uppi getur verið sú staða ef fyrirvari er minni en þar er greint, að leikhúsið geti illa orðið við óskum um námsleyfi með skemmri fyrirvara án þess að raska verulega sýningaáætlun. Því er einungis veitt námsleyfi með styttri fyrirvara að slíkt raski ekki sýningaáætlunum. Eins getur verið illmögulegt eða kostnaðarsamt að ráða leikara í stað þess sem fer í námsleyfi með minni fyrirvara.

UMSÓKNIR

Umsóknir skulu berast skriflega fyrir 1.maí vegna næsta leikárs á eftir og skal þeim svarað skriflega. Í umsókninni skal taka fram heiti náms eða námskeiðs, hvaða stofnun eða skóli veiti námið, hvernig námið tengist starfi viðkomandi hjá Þjóðleikhúsinu, hversu langt námið/námskeiðið er, hvenær það hefjist og hvenær því lýkur.

REGLUR UM SKIPAN ÖRYGGISMÁLA VIÐ LEIKSÝNINGAR

Halda skal öryggisfund áður en æfingar hefjast á leiksviði.

Fundinn skal verkefnastjóri boða og hann sitja auk hans: tæknistjóri, leikstjóri sýningar, leikmyndahöfundur sýningar, leiksviðsstjóri, sýningarstjóri og trúnaðarmaður leikara.

Á fundinum skal fara yfir öll öryggisatriði við framkvæmd, keyrslu og uppsetningu sýningar: Hvort leikurum sé ætlað að framkvæma eitthvað sem getur verið þeim hættulegt, hvort tæknifólki geti verið hættu búin við keyrslu sýninga og hvort eitthvað við uppsetningu eða niðurtekt leikmynda sé varhugavert.

Allir þeir sem fundinn sitja hafa þá sameiginlegu ábyrgð að tryggja öryggi starfsmanna Þjóðleikhússins og eftir atvikum áhorfenda.

Þjóðleikhúsið leggur metnað sinn í að fara eftir lögum og reglum um vinnuvernd og að búnaður leikhússins sé eins tryggur og mögulegt er.



Aðgerðaáætlun vegna kynferðislegrar áreitni í Þjóðleikhúsinu

Hvað er kynferðisleg áreitni?

Kynferðisleg áreitni er ein tegund eineltis.

Í 17. grein laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr.96/2000 segir: „Atvinnurekendur og yfirmenn stofnana og félagsstarfs skulu gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, nemar og skjólstæðingar verði fyrir kynferðislegri áreitni á vinnustað, í stofnun, félagsstarfi eða í skólum. Kynferðisleg áreitni er kynferðisleg hegðun sem er ósanngjörn og/eða móðgandi og í óþökk þess sem fyrir henni verður, hefur áhrif á sjálfsvirðingu þolendanna og er haldið áfram þrátt fyrir að gefið sé skýrt í skyn að hegðunin sé óvelkomin.

Kynferðisleg áreitni getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn. Eitt tilvik getur talist kynferðisleg áreitni ef það er alvarlegt. Ef yfirmaður er kærður vegna meintrar kynferðislegrar áreitni verður hann vanhæfur til að ákvarða um vinnuskilyrði kæranda á meðan rannsókn málsins stendur yfir og skal næsti yfirmaður taka ákvarðanir er varða kæranda.”

Algengara er að konur verði fyrir kynferðislegri áreitni en karlar en slík áreitni beinist þó einnig að körlum. Kynferðisleg áreitni er óvelkomin þeim sem fyrir henni verður.

Sérhver þolandi verður að meta hvaða framkomu hann umber og frá hverjum.

Kynferðisleg áreitni á vinnustöðum getur falist í eftirfarandi:

- Dónalegum bröndurum og kynferðislegum athugasemdum.
- Óviðeigandi spurningum um kynferðisleg málefni.
- Snertingu sem ekki er óskað eftir.
- Endurteknum beiðnum um kynferðislegt samband sem mæta áhugaleysi eða er hafnað.

Kynferðisleg áreitni einkennist oft af:

- Misnotkun á valdi eða stöðu.
- Andlegri kúgun og að sjálfsvirðingu sé misboðið
- Framkomu sem ætlað er að knýja einstaklinga til undirgefni og gera lítið úr þeim.
- Endurtekinni áreitni.
- Niðurlægingu fyrir þann sem fyrir áreitinni verður og hefur neikvæð áhrif á andlega og líkamlega heilsu hans.

Þjóðleikhúsinu ber skylda til að láta kynferðislega áreitni á vinnustað ekki viðgangast og skal í hvívetna leitast við að stöðva ótilhlýðilega háttsemi.

Mikilvægt er að fram fari opin umræða í leikhúsinu um hugsanlega þætti sem geta ýtt undir kynferðislega áreitni.

Verklag þegar grunur leikur á kynferðislegri áreitni

Þjóðleikhúsið hefur mótað þessar verklagsreglur um meðferð mála þar sem grunur leikur á að kynferðisleg áreitni hafi átt sér stað:

1. Ef fram kemur kvörtun eða grunur um kynferðislega áreitni í Þjóðleikhúsinu skal framkvæmdastjóri eða eftir atvikum Þjóðleikhússtjóri bregðast við eins fljótt og hægt er og leitast við að leysa málin innan leikhússins í samstarfi við öryggistrúnaðarmenn.
2. Þjóðleikhúsið tekur því alvarlega ef starfsmanni finnst farið illa með sig og því skal fylgt þeim viðbragðsáætlunum og leiðbeiningum sem fyrir hendi eru í leikhúsinu.
3. Trúnað og tillitssemi ber að sýna bæði þolendum og meintum gerendum í eineltis- og áreitnimálum.
4. Það skal viðurkennt að kynferðisleg áreitni geti valdið þolendum sálarangist og að röskun geti orðið á venjulegri hegðun þeirra og vinnuframlagi.
5. Þolendur kynferðislegrar áreitni skulu upplýstir um að þeir eigi enga sök á áreitinni.
6. Mikilvægt er að þolandinn, í samráði við trúnaðaraðila, ákveði hvernig farið verður með málið á vinnustaðnum.

Hægt er að velja á milli óformlegrar eða formlegrar málsmeðferðar.

Óformleg málsmeðferð

- Slík málsmeðferð felur í sér að leitað er upplýsinga hjá þolanda og honum veittur stuðningur með trúnaðarsamtali eða ráðgjöf. Aðrir innan vinnustaðarins eru ekki upplýstir um málið.

Formleg málsmeðferð

- Gerð er hlutlaus athugun á málsatvikum og fundin viðeigandi lausn sem m.a. getur falist í breytingum á vinnustaðnum, vinnubrögðum eða vinnuskipulagi.
- Haft er samband við alla, sem að málinu koma, þar á meðal hugsanleg vitni. Þó skal þess gætt að draga ekki fleiri inn í málið en nauðsyn krefur.

- Mikilvægt er að athuga tímasetningar og fá fram gögn ef einhver eru. s.s. tölvupósta, sms-skilaboð eða annað og rekja málsatvik.
- Aðilar málsins, þar á meðal vitni, lýsa því sem gerðist í raun. Reynt verði að forðast ásakanir og sleggjudóma um persónu og hegðun annars aðilans. Mikilvægt er hlusta á aðilana og það, sem þeir segja, sé tekið alvarlega, þó oft sé ólík túlkun milli einstaklinga á þeim aðstæðum og árekstrum sem upp hafa komið.
- Álykta ber að vel athuguðu máli.

Þjóðleikhúsið mun nálgast umrædda árekstra eða vandamál frá því sjónarmiði að ekki þurfi að beita refsingum.

Þó er mikilvægt að gerendum sé ljóst að þeir verði látnir axla ábyrgð á gjörðum sínum.

Leita skal einfaldra og hentugra lausna fremur en að reyna að ná fram hefndum eða benda á sökudólg. Lausn málsins getur falist í því að gerandi fær leiðsögn, aðvörun og/eða er færður til í starfi.

Stuðning við þolanda skal taka mið af því hversu alvarleg kynferðislega áreitnin var.

Ef starfsmaður er að ósekju ásakaður um að hafa áreitt einhvern kynferðislega kann hann að hafa þörf fyrir sérstaka aðstoð. Sú staða getur t.d. komið upp að uppræta þarf slíkan orðróm.



Aðgerðir í Þjóðleikhúsinu í kjölfar #MeToo

Þjóðleikhúsið starfar samkvæmt jafnfréttisáætlun og aðgerðaáætlun vegna kynferðislegrar áreitni, en einnig hefur verið gripið til sértækra aðgerða vegna þeirrar miklu umræðu sem hefur skapast í samfélaginu og kennd er við #MeToo.

Þjóðleikhúsið hefur leitað til fagaðila til að vera leikhúsinu innan handar ef erfið mál koma upp. Sami aðili mun framkvæma könnun meðal allra starfsmanna Þjóðleikhússins þar sem kannað verður algengi og alvarleiki kynferðislegrar áreitni og annarrar valdbeitingar. Í kjölfarið á þeirri könnun verður unnin aðgerðaáætlun um úrbætur og aðgerðaáætlun hússins vegna kynferðislegrar áreitni endurskoðuð.

Þjóðleikhúsið starfar samkvæmt jafnréttisáætlun sem er uppfærð reglulega og er markmið hennar að tryggja jafnrétti kynjanna, jafna stöðu og virðingu kvenna og karla innan leikhússins og að stjórnendur og starfsfólk sé meðvitað um mikilvægi þess að allir fái notið sín óháð kyni. Þá eru í áætluninni markmið og aðgerðir er varða innra starf Þjóðleikhússins. Yfirstjórn Þjóðleikhússins ber ábyrgð á að framfylgja jafnréttisáætlun leikhússins. Jafnréttisáætlun var síðast uppfærð í desember 2016.

Þjóðleikhúsið hefur einnig starfað samkvæmt aðgerðaáætlun vegna kynferðislegrar áreitni í Þjóðleikhúsinu frá árinu 2013 og er sú áætlun öllum starfsmönnum aðgengileg á innra neti leikhússins. Þar er skilgreining á því hvað kynferðisleg áreitni er, hvernig hún getur birst og eru raktar verklagsreglur þegar grunur leikur á kynferðislegri áreitni, bæði eftir óformlegri og formlegri málsmeðferð. Ítrekuð er skylda Þjóðleikhússins að kanna mál til hlítar, og stefnt er að því að hinir ábyrgu verði látnir bera ábyrgð og þolendum sé veittur stuðningur. Stuðningur við þolendur taki mið af því hversu alvarleg kynferðislega áreitnin var. Ef starfsmaður er að ósekju ásakaður um að hafa áreitt einhvern kynferðislega kann hann að hafa þörf fyrir sérstaka aðstoð.

Innan hverrar uppfærslu er trúnaðarmaður leikara. Við húsið er einnig trúnaðarmaður annars starfsfólks. Fólk getur einnig leitað til jafnréttisfulltrúa, öryggisfulltrúa, formanns leikarafélagsins, deildarstjóra og beint til leikhússtjóra sem og trúnaðarmanna innan hvers stéttarfélags. Þetta eru ferlar sem hafa verið í gangi en gert hefur verið sérstakt átak í að kynna starfsfólki þá betur. Í kjölfarið á #MeeToo var haldinn fundur með öllu starfsfólki. Í kjölfar #tjaldiðfellur var haldinn fundur með öllum leikurum hússins og annar fundur með öðru starfsfólki. Fundir hafa verið haldnir með öllum deildarstjórum með það að markmiði að leiða fram öll áreitinimál sem kunna að hafa legið í láginni í Þjóðleikhúsinu.

Ákveðið hefur verið að nýir leikarar sem koma til starfa við húsið fái mentor/leiðbeinanda af sama kyni úr hópi eldri fastráðinna leikara við húsið. Ákveðið hefur verið að aukaleikarar (sem oft eru ungir) fái sérstakan trúnaðarmann við húsið í hverri uppfærslu. Athygli okkar beinist ekki síst að ungum konum við störf í hinum ýmsu deildum Þjóðleikhússins og verður staða þeirra skoðuð sérstaklega. Börn sem leika í sýningum við húsið hafa ávallt sérstakan umsjónaraðila.

Það er mikil samfélagsleg framför að nú ríkir samhugur um að kynferðisleg áreitni og annað ofbeldi líðist ekki og um það sé talað og að það skuli afhjúpað. Þá væri það til góðs ef þessi hugarfarsbreyting myndi verða til þess að einhver sem hefur orðið fyrir áreitni eða ofbeldi og byrgt inni geti nú leitað aðstoðar og stuðnings. Það er samfélagsleg skylda okkar að styðja þá einstaklinga og vernda og leiða mál að sanngjarnri og heillavænlegri niðurstöðu.

Markmiðið er að Þjóðleikhúsið sé góður og öruggur vinnustaður þar sem komið er fram við hvern af virðingu, sanngirni og nærgætni. Ef einhver brýtur gegn öðrum ber hinn brotlegi ábyrgð á gerðum sínum, ekki sá sem fyrir brotinu verður. Við hin berum ábyrgð á því að vernda hvert annað og að láta ekki slík brot afskiptalaus.

Í Þjóðleikhúsinu starfa rúmlega 300 einstaklingar og eru um 100 í föstu starfi.

Leiksýningar í Þjóðleikhúsinu 2017

1. **Gott fólk** Val Grettisson, leikgerð Símon Birgisson og Valur Grettisson í samvinnu við Unu Þorleifsdóttur. Leikstjórn: Una Þorleifsdóttir. Frumsýning í Kassanum 6. janúar 2017.
2. **Óþelló** eftir William Shakespeare. Leikstjórn og leikgerð: Gísli Örn Garðarsson. Sýningar hófust að nýju á Stóra sviðinu 7. janúar.
3. **Djöflaeyjan** eftir Einar Kárason. Handrit: Atli Rafn Sigurðarson, Melkorka Tekla Ólafsdóttir og leikhópurinn. Söngtextar: Bragi Valdimar Skúlason og fleiri. Tónlist: Memfismaffían. Leikstjórn: Atli Rafn Sigurðarson. Þjóðleikhúsið í samstarfi við Baltasar Kormák. Sýningar hófust að nýju á Stóra sviðinu 8. janúar.
4. **Mið-Ísland að eilífu**. Uppistand Mið-Íslands í Leikhúskjallaranum. Fyrsta sýning 12. janúar. Í samstarfi við Mið-Ísland.
5. **Maður sem heitir Ove** eftir Fredrik Backman. Leikgerð: Emma Bucht, Johan Rheborg, Marie Persson Hedenius. Leikstjórn: Bjarni Haukur Þórsson. Sýningar hófust að nýju í Kassanum 22. janúar.
6. **Gísli á Uppsölum** eftir Elfar Loga Hannesson og Pröstor Leó Gunnarsson. Leikstjórn: Pröstor Leó Gunnarsson. Sýningar hófust í Kúlunni 13. janúar. Endurfrumsýnt í samstarfi við Kómedíuleikhúsið.
7. **Lofthæddi örninn Örvor** eftir Lars Klinting. Leikgerð: Peter Engkvist og Stalle Ahrreman. Leikstjórn: Björn Ingi Hilmarsson. Sýningar hófust að nýju í Kúlunni 14. janúar.
8. **Fjarskaland** eftir Guðjón Davíð Karlsson. Leikstjórn: Selma Björnsdóttir. Frumsýning á Stóra sviðinu 22. janúar 2017.
9. **Íslenski fíllinn** brúðusýning eftir Bernd Ogrodnik. Handrit: Bernd Ogrodnik og Hildur M. Jónsdóttir. Leikstjórn: Ágústa Skúladóttir. Í samstarfi við Brúðuheima. Sýningar hófust að nýju 4. febrúar.
10. **Improv Ísland**. Spunasýningar í Leikhúskjallaranum. Í samstarfi við Improv Ísland. Sýningar hófust 8. febrúar.
11. **Húsið** eftir Guðmund Steinsson. Leikstjórn: Benedikt Erlingsson. Frumsýning á Stóra sviðinu 10. mars 2017.
12. **Tímapjófurinn** eftir Steinunni Sigurðardóttur. Leikgerð: Melkorka Tekla Ólafsdóttir. Leikstjórn: Una Þorleifsdóttir. Frumsýning í Kassanum 24. mars 2017.
13. **Álfahöllin**. Höfundur og leikstjóri: Þorleifur Örn Arnarsson. Frumsýning á Stóra sviðinu 8. apríl 2017.
14. **Naktir í náttúrunni** Athyglisverðasta áhugaleiksýning ársins frá Leikfélagi Hveragerðis sýnd á Stóra sviðinu 8. júní.
15. **Með fulla vasa af grjóti** eftir Marie Jones. Leikstjórn: Ian McElhinney. Endurfrumsýning á Stóra sviðinu 31. ágúst.
16. **Smán** eftir Ayad Akhtar. Leikstjórn: Þorsteinn Bachmann. Frumsýning í Kúlunni 11. september. Í samstarfi við leikhópinn Elefant.
17. **Óvinur fólksins** eftir Henrik Ibsen. Leikstjórn: Una Þorleifsdóttir. Frumsýning á Stóra sviðinu 22. september.

18. **Oddur og Siggi** eftir Björn Inga Hilmarsson, Odd Júlíusson og Sigurð Þór Óskarsson. Leikstjórn: Björn Ingi Hilmarsson. Frumsýning á Ísafirði 3. október. Leikferð.
19. **Faðirinn** eftir Florian Zeller. Leikstjórn: Kristín Jóhannesdóttir. Frumsýning í Kassarum 12. október.
20. **Pétur og úlfurinn**, brúðusýning eftir Bernd Ogrodnik, byggð á verki Sergeis Prokofievs. Sýningar hófust á Brúðuloftinu 14. október. Í samstarfi við Brúðuheima.
21. **Risaeðlurnar** eftir Ragnar Bragason í leikstjórn höfundar. Frumsýning á Stóra sviðinu 20. október.
22. **Eniga Meniga** eftir Ólaf Hauk Símonarson. Tónleikar með leikhúsivafi á Stóra sviðinu 28. október. Í samstarfi við Ólaf Hauk Símonarson.
23. **Sögustund – Brúðukistan** eftir Bernd Ogrodnik. Sýningar hófust í Leikhúskjallaranum 31. október.
24. **Hlustunarpartý** eftir Ásrúnu Magnúsdóttur. Frumsýning í Kúlunni 18. nóvember. Danssýning í samstarfi við Ásrúnu Magnúsdóttur, sýnd á alþjóðlegu sviðslistahátíðinni Everybody's Spectacular.
25. **Leitin að jólunum** eftir Þorvald Þorsteinsson og Árna Egilsson. Leikstjórn: Þórhallur Sigurðsson. Sýningar hófust á Leikhúslöftinu 25. nóvember.
26. **Hafið** eftir Ólaf Hauk Símonarson. Leikstjórn: Sigurður Sigurjónsson. Frumsýning á Stóra sviðinu 26. desember.

Frumsýningar á eigin sýningum Þjóðleikhússins:

1. **Gott fólk** Val Grettisson.
2. **Fjarskaland** eftir Guðjón Davíð Karlsson.
3. **Húsið** eftir Guðmund Steinsson.
4. **Tímaþjófurinn** eftir Steinunni Sigurðardóttur.
5. **Álfahöllin** eftir Þorleif Örn Arnarsson.
6. **Með fulla vasa af grjóti** eftir Marie Jones, endurfrumsýning.
7. **Óvinur fólksins** eftir Henrik Ibsen.
8. **Oddur og Siggi** eftir Björn Inga Hilmarsson, Odd Júlíusson og Sigurð Þór Óskarsson.
9. **Faðirinn** eftir Florian Zeller.
10. **Risaeðlurnar** eftir Ragnar Bragason.
11. **Hafið** eftir Ólaf Hauk Símonarson.

Frumsýningar á samstarfsverkefnum:

1. **Gísli á Uppsölum**. Endurfrumsýnt í samstarfi við Kómedíuleikhúsið.
2. **Smán**. Í samstarfi við leikhópinn Elefant.
3. **Eniga Meniga**. Í samstarfi við Ólaf Hauk Símonarson.
4. **Hlustunarpartý**. Danssýning í samstarfi við Ásrúnu Magnúsdóttur.

Sýningar Þjóðleikhússins teknar upp að nýju:

1. **Óþelló** eftir William Shakespeare.
2. **Djöflaeyjan** eftir Einar Kárason.
3. **Maður sem heitir Ove** eftir Fredrik Backman.
4. **Lofthæddi örninn Örvar** eftir Lars Klinting.
5. **Sögustund – Brúðukistan** eftir Bernd Ogrodnik.
6. **Leitin að jólnum** eftir Þorvald Þorsteinsson og Árna Egilsson.

Samstarfsverkefni tekin upp að nýju:

1. **Mið-Ísland að eilífu**. Í samstarfi við Mið-Ísland.
2. **Íslenski fíllinn** brúðusýning eftir Bernd Ogrodnik. Í samstarfi við Brúðuheima.
3. **Improv Ísland**. Í samstarfi við Improv Ísland.
4. **Pétur og úlfurinn**, brúðusýning eftir Bernd Ogrodnik. Í samstarfi við Brúðuheima.

Gestaleikir:

1. **Naktir í náttúrunni** Athyglisverðasta áhugaleiksýning ársins frá Leikfélagi Hveragerðis sýnd á Stóra sviðinu 8. júní.

Leikferðir:

1. **Maður sem heitir Ove** eftir Fredrik Backman. Sýnt á leikför á Akureyri, í Miðgarði, á Egilsstöðum og Ísafirði frá 13. janúar.
2. **Faðirinn** eftir Florian Zeller. Sýningar í Hofi á Akureyri 9. og 10. nóvember.

Viðburðir:

1. **Danssýningar frá Hinu húsinu**, sýndar 1. nóvember 2016.
2. **Megasartónleikar** í samstarfi við Iceland Airwaves á Stóra sviðinu 2. nóvember

Heildarfjöldi gesta: 93.903

Nánar um verkefni ársins 2017-18

Leikárið 2017-18 opnaði með 10 sýningum á Með fulla vasa af grjóti, en fyrsta sýningin var 31. ágúst og sú síðasta 1. október í beinni útsendingu á RUV. Með fulla vasa af grjóti fór nú í þriðja sinn á svið í Þjóðleikhúsinu. Verkið var frumsýnt í Þjóðleikhúsinu í leikstjórn Ian McElhinney í árslok 2000 og aftur sett upp árið 2012. Líkt og áður fóru þeir Hilmar Snær Guðnason og Stefán Karl Stefánsson með öll hlutverkin í þessu óborganlega, fyndna og hugljúfa verki. Leikstjórinn Ian McElhinney og höfundurinn Marie Jones komu til að vinna með okkur sýninguna og fylgja henni úr hlaði. Þetta er frábær sýning og margverðlaunað verk.

Þann 2. september hófust að nýju sýningar á Fjarsskalandi og þann 9. september á Tímaþjófum. Báðar voru þessar sýningar sýndar fyrir fullu húsi á síðasta leikári og þegar var búið að selja mikið af miðum við upphaf leikársins

Þann 11. september var frumsýnt glænýtt samstarfsverkefni í Kúlunni: Smán eða Disgraced eftir Ayad Akhtar. Leikritið var frumflutt í Bandaríkjunum árið 2012 og vakti strax gífurlega athygli. Það hlaut Pulitzer-verðlaunin og Obie-verðlaunin, var tilnefnt til Tony-verðlaunanna og hefur farið sigurför um heiminn. Leikstjóri er Þorsteinn Bachmann, leikmynd og búninga gerir Páll Banine og tónlistarhöfundur er Borgar Magnason, en verkið er sýnt í samvinnu við leikhópinn Elefant og eru leikarar Hafsteinn Vilhelmsson, Jónmundur Grétarsson, Magnús Jónsson, Salóme R. Gunnarsdóttir og Tinna Björt Guðjónsdóttir. Í Smán er skoðað hvaða áhrif uppruni, kyn og kynpáttur hafa á það hvernig við skilgreinum okkur sjálf og hvort hugsanlegt sé að við séum haldin fordómum sem við viljum ekki kannast við.

22. september var frumsýnd ný leikgerð Unu Þorleifsdóttur og Grétu Kristínar Ómarsdóttur að einu frægasta verki Henrik Ibsen Óvinur fólksins. Una leikstýrði og Eva Signý Berger gerði leikmynd og búninga. Leikarar eru Björn Hlynur, Sólveig Arnardóttir, Lilja Nótt Þórarinsdóttir, Baldur Trausti Hreinsson, Snæfríður Ingvarsdóttir, Guðrún Gísladóttir, Lára Jóhanna Jónsdóttir, Sigurður Sigurjónsson og Snorri Engilbertsson. Tónlist semur Gísli Galdur Þorgeirsson og ljósahönnuður er Ólafur Ágúst Stefánsson. Óvinur fólksins er áleiðið verk um grimmilega valdabaráttu, græðgi og þöggun, rödd samviskunnar, rétt náttúrunnar og samfélagslega ábyrgð. Á sannleikurinn alltaf rétt á sér?

Þann 3. október var frumsýnt á Ísafirði nýtt Íslenskt barnaleikrit sem heitir Oddur og Siggí. Leikarar eru Siggí og Oddur, þ.e. Sigurður Þór Óskarsson og Oddur Júlíusson. Höfundur verksins og leikstjóri er Björn Ingi Hilmarsson, en auk þess koma að samningu verksins Siggí og Oddur sem einnig semja tónlist. Höfundur leikmyndar er Högni Sigurþórsson. Verkið var sýnt um allt land á yfir 20 stöðum og seinna einnig í Reykjavík, en verkið er sérstaklega hugsað fyrir aldurshópinn 9-12 ára. Leikararnir Oddur og Siggí segja okkur á sinn einstaka og skemmtilega hátt persónulega sögu sem kannski fjallar um þá, kannski einhverja aðra, kannski um einhvern sem þú þekkir, kannski um þig.

7. október var frumsýnt í Kassanum glænýtt verðlaunaleikrit Faðirinn eftir Florian Zeller í leikstjórn Kristínar Jóhannesdóttur. Leikmynd gerir Stígur Steinþórsson og búninga Þórunn María Jónsdóttir. Tónlist semur Borgar Magnason og höfundur lýsingar er Halldór Örn Óskarsson. Þetta er óvenjulegt og áhrifamikið verk um viðkvæmt málefni, fullt af sársauka og húmor. Höfundur leikritsins, Florian Zeller, er ein skærasta stjarnan í frönsku leikhúslífi um þessar mundir, en frá árinu 2004 hefur hann sent frá sér fjölda verka sem hafa unnið til verðlauna og verið sett upp víða um heim. Faðirinn er frægasta verk Zellers en það hlaut Molière-verðlaunin og var tilnefnt til Olivier-verðlaunanna og

Tony-verðlaunanna. Leikarar eru Eggert Þorleifsson, Harpa Arnardóttir, Sveinn Ólafur Gunnarsson, Ólafía Hrönn Jónsdóttir, Þröstur Leó Gunnarsson og Edda Arnljótsdóttir. Faðirinn er nýr, harmrænn verðlaunafarsi eftir Florian Zeller, sem hefur farið sigurför um heiminn

20. október var frumsýnt leikritið *Risaeðlurnar*, nýtt leikrit eftir Ragnar Bragason sem hann sjálfur leikstýrði. *Risaeðlurnar*, lokahluti leikhúspríleiks Ragnars Bragasonar um afkima íslensks samfélags er nístandi gamanleikur þar sem fortíð, nútíð og framtíð þjóðar mætast og er samið sérstaklega fyrir þjóðleikhúsið fyrir leikhópin sem skipa Pálmi Gestson, Edda Björgvinsdóttir, Hallgrímur Ólafsson, Birgitta Birgisdóttir, Guðjón Davíð Karlsson og María Thelma Smáradóttir. Leikmynd gerir Hálfðan Pedersen og búninga Filippía Elísdóttir. Tónlist semur Mugison og ljósahöfundur er Jóhann Friðrik Ágústsson. Fyrri leiksýningar höfundar, Gullregn og Óskasteinar, slógu í gegn á sínum tíma og hlutu báðar fjölda tilnefninga til Grímunnar og Grímuverðlaun. *Risaeðlur* er grátbroslegt og ágengt nýtt verk um litla þjóð í stórum heimi.

Í lok október fóru fram fyrir fullu húsi fjölskyldutónleikar, *Eniga Meniga*, á stóra sviðinu tileinkaða tónlist sem Ólafur Haukur Símonarson hefur samið fyrir börn og fullorðna. Leikstjóri er Þórhallur Sigurðarson og tónlistarstjóri Jón Ólafsson. Veistlustjórar voru þeir Halli og Góí í fötum af vinum sínum, Hatti & Fatti.

Þjóðleikhúsið tók þátt í *Iceland Airwaves* í nóvember og þar voru m.a. stórtónleikar *Megasar* á stóra sviðinu og í *Kjallaranum* verða tónleikar með svipuðu sniði og áður í samstarfi okkar við *Iceland Airwaves*.

Jólafrumsýning Þjóðleikhússins var *Hafið*, en það er ný gerð þess margverðlaunaða verks sem höfundurinn Ólafur Haukur Símonarson hefur unnið fyrir Þjóðleikhúsið í sviðsetningu Sigurðar Sigurjónssonar. Leikmynd gerir Finnur Arnar Arnarsson, búninga Þórunn María Jónsdóttir. Höfundar tónlistar er Guðmundur Óskar Guðmundsson og lýsingar Ólafur Ágúst Stefánsson. Leikarar eru Þröstur Leó Gunnarsson, Elva Ósk Ólafsdóttir, Guðrún Gísladóttir, Sólveig Arnardóttir, Baldur Trausti Hreinsson, Snorri Engilbertsson, Snæfríður Ingvarsdóttir, Oddur Júlíusson, Baltasar Breki Samper og Birgitta Birgisdóttir. *Hafið* er meðal þekktustu verka í íslenskri leiklistarsögu, en leikritið sló rækilega í gegn þegar það var frumflutt í Þjóðleikhúsinu árið 1992, og samnefnd kvikmynd byggð á því öðlaðist miklar vinsældir. *Hafið* hlaut Menningarverðlaun DV, var tilnefnt til Norrænu leikskáldaverðlaunanna og valið til sýningar á leiklistarhátíðinni í Bonn. Verkið hefur verið sett upp víða um Evrópu. Leikritið kemur út í nýju leikritasafni í tilefni af stórafmæli skáldsins. *Hafið* er átakamikill fjölskylduharmleikur, þrunginn spennu, en líkt og önnur verk höfundar jafnframt fullt af beittum hómor.

Í byrjun janúar var frumsýnt í *Kassanum* nýlegt verðlaunaverk, *Efi* eftir Johan Patrick Shanley, í leikstjórn Stefáns Baldurssonar, en leikmynd og búninga gerði Þórunn Sigríður Þorgrímsdóttir. Tónlist samdi Veigar Margeirsson og lýsingu hannaði Jóhann Friðrik Ágústson með Ólafi Ágúst Stefánssyni. Verkið hefur verið sýnt við miklar vinsældir um allan heim og hlotið fjöldann allan af verðlaunum m.a. Pulitzer, Tony, Drama Desk ofl. ofl. Í *Efa* er skoðað hvenær fólk lætur tortryggni stjórna sér og hvenær það lokar augunum fyrir óhugnanlegum sannleika? *Efi* er margverðlaunað og spennandi verk um mörkin í mannlegum samskiptum, tortryggni, grunsemdir og nístandi óvissu

Í janúar var einnig frumsýnt í *Kúlunni* verk fyrir yngstu börnin sem heitir *Ég get og* er eftir Peter Enqvist. Leikstjóri var Björn Ingi Hilmarsson og leikarar þau Stefán Hallur Stefánsson og María Telma Smáradóttir.

Þann 24. febrúar var frumsýnd stærsta sýning leikársins Slá í gegn, nýr söngleikur eftir Guðjón Davíð Karlsson með tónlist Stuðmanna. Tónlistarstjóri er Vignir Snær Vigfússon, leikmynd gerir Finnur Arnar Arnarsson og búningahöfundur er meistarinn María Ólafsdóttir. Hljóðhönnun var í höndum Kristins Gauta Einarssonar og Kristjáns Sigmundar Einarssonar og lýsingu hannaði Magnús Arnar Sigurðsson. Leikarar eru Jón Gnarr, Hilmir Snær Guðnason, Ólafía Hrönn Jónsdóttir, Snæfríður Ingvarsdóttir, Örn Árnason, Sigurður Þór Óskarsson, Hallgrímur Ólafsson, Lára Jóhanna Jónsdóttir, Oddur Júlíusson, Sigurður Sigurjónsson, Birgitta Birgisdóttir ofl. Slá í gegn er bráðfjörugur söngleikur sem er óður til tónlistar Stuðmanna, sem hafa tryllt þjóðina í meira en fjóra áratugi, en 35 ár eru liðin frá því að hin geysivinsæla kvikmynd Stuðmanna Með allt á hreinu var frumsýnd.

Á afmæli Þjóðleikhússins 21. apríl var frumsýnd á Stóra sviðinu ný leikgerð Melkorku Teklu Ólafsdóttur á skáldsögu Kristínar Marju Baldursdóttur Svartalog. Leikstjóri er Hilmir Snær Guðnason og leikmynd gerir Gretar Reynisson. María Ólafsdóttir gerir búninga og höfundur tónlistar er Marketa Irglová. Halldór Örn Óskarsson er höfundur lýsingar, en hljóðmynd hennar Elvar Geir Sævarsson. Leikarar eru Elva Ósk Ólafsdóttir, Snæfríður Ingvarsdóttir, Lára Jóhanna Jónsdóttir, Pálmi Gestsson, Edda Arnljótsdóttir, Baldur Trausti Hreinsson, Hallgrímur Ólafsson, Ragnheiður Steindórsdóttir, Birgitta Birgisdóttir, Snorri Engilbertsson og fleiri. Kjarni Svartalogns er barátta manneskjunnar, - nánar tiltekið nokkurra ólíkra kvenna -, við niðurrifsöflin í mannssálinni, raddirnar innra með manneskjunni sem brjóta hana niður, draga úr henni kjark, fylla hana efa og láta hana finnast hún ómerkileg og mislukkuð. Ytri aðstæður kvennanna í verkinu eru vissulega þrúgandi, þótt með ólíkum hætti sé, en til þess að láta umhverfið ekki buga sig þurfa þessar konur fyrst að sigrast á niðurrifsöflunum innra með sér – finna sinn innri styrk. Í víðara samhengi fjallar verkið um erfiða stöðu kvenna í samfélaginu, óréttlæti sem þær þurfa að mæta og baráttu þeirra fyrir sínum hagsmunum.

Í maí var svo frumsýnd á Stóra sviðinu í samstarfi við Sinfóníuhljómsveit Íslands Óperan Stríð eftir Ragnar Kjartansson og Kjartan Sveinsson. Sólarupprás eftir stríðsátök. Þrússneskur hermaður hrökklast í dauðateygjunum um sviðna sveit. Ómurinn af þjáningum hans verður eitt með hljómi málaðra himinlitanna. Fjörutíu hljóðfæraleikarar úr Sinfóníuhljómsveit Íslands leika undir einsöng hins deyjandi manns um stríð og hörmungar. Hilmir Snær Guðnason leikur hermanninginn í þessu óperu- og myndlistarverki.

Einnig í maí sýnir útskriftarbekkur Listaháskólans útskriftarsýningu sína í Kassanum, en þar fer glænýtt verk eftir Kristján Þórð Hrafnsson, Aðfaranótt, og Una Þorleifsdóttir leikstýrir.

Ýmis starfsemi:

Umræður eftir 6. sýningu

Þjóðleikhúsið bauð leikhúsgestum upp á umræður með þátttöku listrænna stjórnenda og leikenda sýninga eftir 6. sýningu á hverju verki. Þessar umræður, sem nú eru haldnar sjöunda leikárið í röð, hafa tekist afar vel og reynst frjór vettvangur samskipta milli sviðs og salar.

Bein útsending

RÚV sýndi lokasýningu hinnar vinsælu uppfærslu Með fulla vasa af grjóti í beinni útsendingu.

Leikhúsuppeldi og fræðsla

Mikill áhugi er hjá börnum og ungmennum á að koma í heimsókn í leikhúsið á skólatíma. Fjölmargir skólahópar, allt frá leikskólabörnum til háskólanema, fengu að kynna sögu leikhússins og því sem unnið er á bak við tjöldin í tæknideildum. Nemendur koma líka í starfskynningar og staldra þá lengur við og fá nánari innsýn í leikhússtarfið. Þeir vinna síðan verkefni í skólanum um heimsóknina. Það kemur flestum skemmtilega á óvart hversu margbreytileg störf eru í leikhúsinu, þessu fallega húsi sem þjóðin á.

Sögustund í Þjóðleikhúskjallara

Níunda leikárið í röð bauð Þjóðleikhúsið öllum börnum í elstu deildum leikskóla á höfuðborgarsvæðinu á Sögustund í leikhúsinu til að fræðast og njóta leiksýningar. Að þessu sinni sýndi brúðumeistarin Bernd Ogrodnik sýningu sína "Sögustund fyrir leikskólabörn: Brúðukistan - Bernd og brúðurnar hans" við mikla hrifningu. Sýnt var í Leikhúskjallaranum.

Árviss aðventusýning

Tólfta árið í röð sýndi leikhúsið hina sívinsælu aðventusýningu Leitina að jólunum.

Þjóðleikur til Grænlands og Færeyja

Þjóðleikur er leiklistarverkefni Þjóðleikhússins fyrir ungt fólk, sem hefur verið haldið í samstarfi við ýmsa aðila á landsbyggðinni frá árinu 2009. Leikhópar ungs fólks á landsbyggðinni njóta stuðnings fagaðila í Þjóðleikhúsinu til að setja upp leikrit, sem þeir sýna á leiklistarhátíð í hverjum landshluta.

Verkefnið hefur stöðugt vaxið og dafnað, og sífellt fleiri landsvæði hafa slegist í hópinn. Hróður Þjóðleiks hefur einnig borist út fyrir landssteinana, og lýstu Þjóðleikhús Grænlands og Færeyski Þjóðpallurinn áhuga á samstarfi við Þjóðleikhúsið um koma af stað sambærilegum verkefnum á Grænlandi og í Færeyjum. Í kjölfar samvinnu þessara þriggja aðila eru þessi áform nú orðin að veruleika, og hafa Menningarsjóður Norðurlanda og Vestnorrænn höfuðborgarsjóður Nuuk, Reykjavíkur og Tórshavn veitt styrki til starfseminnar.

Í október komu leikkona frá Þjóðleikhúsi Grænlands og leikhússtjóri Þjóðpallsins færeyska til vinnufundar í Þjóðleikhúsinu þar sem þetta sameiginlega verkefni fór formlega af stað. Af hálfu Þjóðleikhússins stýra Vigdís Jakobsdóttir, sem hefur stýrt Þjóðleik frá upphafi, og Björn Ingi Hilmarsson, leikstjóri við Þjóðleikhúsið, vinnunni. Næstu skref verða svo stigin í byrjun næsta árs þegar leikstjóri og listrænn stjórnandi munu fara til Grænlands og Færeyja að leiðbeina heimamönnum við skipulagningu og framkvæmd Þjóðleiks.

Rekstrarreikningur Þjóðleikhússins 2017

Þjóðleikhúsið 2017

Tekjur:	2017
Framlag ríkissjóðs	1.042.103.216
Önnur framlög	7.290.505
Miðasölutekjur	261.897.677
Aðrar tekjur	49.514.090
Samtals tekjur	1.360.805.488
Gjöld:	
Laun og launatengd gjöld	893.178.138
Önnur gjöld	427.869.976
Samtals gjöld	1.321.048.114
Afkoma ársins	39.757.374
Eigið fé:	
Eigið fé 01.01.2017	-21.087.287
Áætlað framlag v. orlofs 1/1 2017	40.431.167
Afkoma ársins 2017	39.757.374
Eigið fé 31.12.2017	59.101.254

Fjöldi starfsmanna eftir starfssviðum:

Skipulagseining	ótímabundnar ráðningar		tímabundnar ráðningar		
	fjöldi	ársverk	fjöldi	ársverk	verktakar
Þjóðleikhússtjóri	2	1,25			
Leiklistarráðunautur	2	1,92			
Fræðsludeild og barnaleikhús	1	0,49	2	0,42	
Tæknistjóri	1	1,00			
Skrifstofa	5	4,42			

Kynningar- og markaðsdeild	2	1,42
Miðasala	5	2,73
Sýningastjórar	3	1,66
Hár og förðun	5	5,00
Hljóðdeild	5	3,83
Leikmunadeild	3	3,00
Leiksvið	10	8,68
Ljósadeild	5	5,00
Saumastofa	6	4,21
Gestamóttaka		
Hús- og dyravarsla aðalbygging	1	1,00
Mötuneyti	2	2,00
Ræsting aðalbygging	2	1,50
Listráð		
Þjóðleikhúsráð		
SAMTALS yfirstjórn og deildir	60	49,10

2	0,08	
7	1,12	
8	0,57	
8	0,48	
2	0,36	
33	4,48	
7	0,59	
5	0,94	
40	4,84	
2	0,78	
1	0,04	
3		
5		
125	14,71	0

Hljóðfæraleikarar		
Hljóðmyndir		
Höfundar og þýðendur		
Leikarar	22	17,41
Leikarar aukaleikarar		
Leikmynda- og búningahöfundar		
Leikstjórar og aðst.m.	3	1,27
SAMTALS listasvið	25	18,68

10		3
		5
		18
42	14,97	1
36		
11	3,18	4
3	0,70	3
102	18,85	34

SAMTALS	85	67,77
---------	----	-------

227	33,56	34
-----	-------	----